

АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА ОСИГУРУВАЊЕ

Бр. №: 05-632/2

Окт. 11 2021 год. VIII
СКОПЈЕ - СИКУР

ПОЕДНОСТАВЕНА ТЕНДЕРСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Набавка која завршува со склучување на договор за образовни услуги со повеќе економски
оператори, без е-аукција
(Посебни услуги, врз основа на член 121)

ЗА НАБАВКА НА образовни услуги при обука за застапници и брокери

Скопје, ноември 2021 година

Инструкции за понудувачите

1. Предмет на договорот за јавна набавка

Предмет на договорот за јавна набавка на услуги е делив (2 дела) и се однесува за Дел 1 Образовни услуги при обука за застапници за модули од Наставна програма за полагање на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување и Дел 2 Образовни услуги при обука на брокери за модули од Наставната програма за полагање на стручен испит за вршење осигурително брокерски работи. Модулите I, II, III, IV, V, VI од Наставната програма за полагање на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување (во прилог), ги нарекуваме предмети од Дел 1. Модулите I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII и IX од Наставната програма за полагање на стручен испит за вршење осигурително брокерски работи (во прилог), ги нарекуваме предмети од Дел 2.

2. Начин на извршување на услугите

Носителот на набавката услугата е должен да ја обезбедува согласно потребите на договорниот орган, врз основа на усвоената Наставна програма за полагање на стручен испит за вршење осигурително брокерски работи и Наставна програма за полагање на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување.

3. Разлики во цена (корекција на цени)

Не се предвидува корекција на цените, односно цените ќе бидат фиксни за целото времетраење на договорот за јавна набавка и се утврдени од страна на договорниот орган. Паричниот надомест на едукаторите ангажирани за спроведување на обука за полагање на стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи се утврдува во висина од 3.000 денари – нето за еден час (45 минути) реализирана обука (предавање) од Наставната програма за полагање на стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи. Паричниот надоместок за подготвено прашање и негови одговори, подготвен практичен пример и прашање кое произлегува од практичниот пример и негови одговори за стручниот испит за вршење на осигурително брокерски работи и нивен внес во единствениот електронскиот систем за полагање на стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи се утврдува во висина од 85 денари – нето.

Паричниот надомест на едукаторите ангажирани за спроведување на обука за полагање на стручен испит за вршење на работи на застапување во осигурување се утврдува во висина од 3.000 денари – нето за еден час (45 минути) реализирана обука (предавање) од Наставната програма за полагање на стручен испит за вршење на работи на застапување во осигурување.

Паричниот надоместок за подготвено прашање и негови одговори, подготвен практичен пример и прашање кое произлегува од практичниот пример и негови одговори за стручниот испит за вршење на работи на застапување во осигурување и нивен внес во единствениот електронскиот систем за полагање на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување се утврдува во висина од 85 денари – нето.

Данокот на личен доход го пресметува и исплаќа Агенцијата за супервизија на осигурување согласно важечките стапки и регулатува во Република Северна Македонија

4. Рок на извршување на услугата

Времетраењето на Договорот е 2 (две) години.

Носителот на набавката е должен да ги изврши услугите предмет на договорот согласно изготвениот распоред за спроведување на обука за застапници и брокери.

5. Начин на плаќање

Договорниот орган плаќањето ќе го изврши најдоцна во рок од 30 дена од денот на спроведување на испитот (две полагања) од страна на едукаторот.

6. Критериум за утврдување на способност на понудувачите и доделување на договор

За да учествуваат во постапката за доделување на договор, понудувачите мора да ги исполнуваат следниве критериуми за утврдување на нивната способност:

- Општи услови кои треба да ги исполнува едукторот

За едукатор кој ќе биде ангажиран за спроведување на Стручен испит согласно Законот за супервизија на осигурување може да биде избрано лице кое:

1. има завршено четиригодишно високо образование (VII/1 сепен или 240 кредити според европскиот кредит трансфер систем ЕКТС) и
2. има најмалку 10 години работно искуство од соодветната област за која ќе држи предавање.

Условите од точките 1 и 2 се докажува со следните документи:

1. Диплома или Уверение за завршено високо образование (VII/1 сепен или 240 кредити според европскиот кредит трансфер систем ЕКТС);
2. Потврда за работно искуство од 10 години од соодветната област за која едукаторот ќе држи предавање издадена од правното лице (работодавец) каде лицето го стекнало работното искуство, со наведување на работните задачи кои лицето ги извршувало и периодот на неговиот ангажман во правното лице.

Во спроведувањето на обуката може да учествуваат и признати стручњаци од праксата од земјата и од странство.

Под "соодветна област за која едукаторот ќе држи предавање" се подразбира област која:

1. За модулите I, II, III, V, VI, VII од Наставната програма за спроведување на Стручен испит (во натамошниот текст: Наставна програма), опфаќа и унапредува подрачја од математичките науки;
2. За предметите IV, VIII, XIII-1, XIII-2 од Наставната програма, опфаќа и унапредува подрачја од економските науки;
3. За предметите IX, X, XI-1, XI-2, XII-1, XII-2, XV-1, XV-2 од Наставната програма, опфаќа и унапредува подрачја од математичките науки или економските науки.
4. За предметите XIV од Наставната програма, опфаќа и унапредува подрачја од правните науки.

7. Дополнителни услови кои треба да ги исполнува едукторот

Доколку во постапката на избор на едукатор за спроведување на обука и стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување односно стручен испит за вршење осигурително брокерски работи се јават повеќе лица кои го исполнуваат условите (1. има завршено четиригодишно високо образование (VII/1 сепен или 240 кредити според европскиот кредит трансфер систем ЕКТС) и 2. има најмалку 10 години работно искуство од соодветната област за која ќе држи предавање), изборот на едукатор ќе се изврши преку рангирање (бодување) на пријавените лица преку следните критериуми со утврдени бодови за секој критериум поединечно:

Работно искуство од областа (за секоја година, над 10 години)	1
Работно искуство од соодветниот предмет (модул) и/или сличен предмет (модул) од Наставната програма за која лицето се пријавува да спроведе обука	5

Научно наставно звање од областа	50
Магистратура	10
Магистратура од областа	15
Докторат	25
Докторат од областа	30
Објавена книга од областа	10
Објавена монографија од областа	6
Објавен труд од областа во научно списание со импакт фактор	8
Објавен труд од областа во научно списание без импакт фактор	4
Учество на меѓународна конференција со објавен труд	4
Учество на домашна конференција со објавен труд	3
Објавени прирачници или други работни материјали од областа	4
Објавен годишник или зборник од областа	3
Објавени статии во домашни и меѓународни списанија од областа	2

Едно лице може да се пријави најмногу за два предмети (модули) за спроведување на обука и стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување односно најмногу за два предмети (модули) за спроведување на стручен испит за вршење осигурително брокерски работи согласно Наставните програми.

8. Начин на докажување на способноста на понудувачот

Исполнетоста на критериумите за утврдување на способноста, понудувачот ја докажува со доставување на следниве документи:

Како доказ за исполнување на утврдените критериуми едукаторите потребно е да достават соодветни документи (докази) за завршен повисок степен на образование (магистер, доктор на науки и сл.), поседување на научно наставно звање, објавени монографии, трудови, прирачници, учество на конференции.

Документите со кои се докажува исполнувањето на условите се доставуваат во копија верна на оригиналот (нотарски заверени).

Кон документацијата, потребно е кандидатот да приложи потпишана изјава со која потврдува дека, под морална, кривична и професионална одговорност, сите наведени информации и податоци се точни и дека сите копии од документи се целосно верни на оригиналот.

9. Појаснување, изменување и дополнување на тендерската документација

9.1 Појаснување на тендерската документација

9.1.1. Економскиот оператор може да побара појаснување на тендерската документација од договорниот орган, исклучиво во писмена форма, најдоцна 3 дена пред крајниот рок за поднесување понудите.

9.1.2. Појаснувањето договорниот орган ќе го достави до сите економски оператори што подигнале тендерска документација, без при тоа, да се идентификува економскиот оператор што побарал појаснување.

9.2 Изменување и дополнување на тендерската документација

9.2.1. Договорниот орган го задржува правото најдоцна 2 дена пред истекот на крајниот рок за поднесување на понудите, по свое наоѓање или врз основа на поднесените прашања за објаснување поднесени од страна на понудувачите, да ја измени или да ја дополни тендерската документација, за што веднаш ќе ги извести сите економски оператори што неа ја подигнале.

9.2.2. Во случај на измена на тендерската документација, договорниот орган ќе го продолжи крајниот рок за доставување на понудата за најмалку 6 дена.

9.2.3. За продолжување на крајниот рок, договорниот орган писмено ќе ги извести сите економски оператори што подигнале тендерска документација.

10. Изготвување и поднесување на понудите

10.1. Изјава за сериозност на понудата

Во прилог на понудата, понудувачот доставува потпишана изјава за сериозност на понудата, при што треба да го користи образецот на изјава даден во прилог на тендерската документација. Доколку дојде до прекршување на дадената изјава за сериозност на понудата, истото ќе резултира со издавање негативна референца против таквиот понудувач на начин и согласно условите утврдени во Законот за јавните набавки.

10.2. Начин на изготвување на понудата

Понудата се изготвува во согласност со условите предвидени во тендерската документација. Понудата мора да ги содржи сите елементи кои се предвидени во образецот на понуда во прилог на оваа тендерска документација. Понудувачот подготвува еден оригинален примерок. Понудата се пишува со неизбришливо мастило и ја потпишува овластеното лице на понудувачот. Сите страници на понудата ги парфира лицето кое ја потпишува понудата. Секое пишување меѓу редовите, бришење или пишување врз претходен текст важи само доколку е парфирано од лицето кое ја потпишува понудата.

10.3. Елементи на понудата

Понудата треба да е составена од следниве елементи и според следниов редослед:

- Пополнет образец на понуда (прилог 1);
- Пополнет образец на изјава за сериозност на понудата (прилог 2)
- Документи од точките 6 и 7 од тендерската документација (прилог 3) и пополнета листа. Документите од наведените точки треба да бидат во копија, верна на оригиналот (нотарски заверени).

10.4. Период на важност на понудата

Периодот на важност на понудата ќе изнесува 120 дена од денот утврден како краен рок за поднесување на понудите за чие времетраење понудата во сите нејзини елементи е обврзувачка за понудувачот.

Понудите кои содржат покус период на важност од тој утврден во оваа точка од тендерската документација ќе бидат отфрлени како неприфатливи.

10.5. Затворање на понудата

Понудувачот го приложува оригиналниот примерок во затворен внатрешен плик кој го содржи називот на понудувачот со целосна и точна адреса.

Внатрешниот плик се приложува во затворен надворешен плик кој:

- е адресиран со точна адреса на договорниот орган,

- го содржи бројот на огласот,
- во горниот лев агол стои ознака „Не отворај“, да не се отвора пред времето и датумот за отворањето на понудите.

Доколку двата плика не се затворени и обележани како што се бара, договорниот орган не презема одговорност за затурање или предвремено отворање на понудата. Понудите кои се отворени предвремено поради непридржување кон условите за затворање и обележување на истите ќе се отфрлат како неуредни.

10.6. Принцил на една понуда

Еден понудувач може да поднесе само една понуда, без оглед дали ја доставува поединечно или како член на група на понудувачи. Во спротивно сите понуди во кои се јавува тој понудувач се отфраат.

10.7. Краен рок за поднесување на понудите

Краен рок за поднесување на понудата е 19.11.2021 до 16.30 часот. Понудите кои ќе пристигнат по наведениот краен рок ќе се сметаат за задоцнети и нема да бидат земени предвид во натамошната евалуација.

11. Критериуми за доделување на договорот

Критериум за доделување на договорот за јавна набавка е **квалитетот на понудувачот**. За носители на набавката ќе бидат избрани оние економски оператори кои ќе добијат најголем број бодови согласно критериумите за избор.

12. Посебни начини за доделување на договорот за јавна набавка

12.1. Договорот за јавна набавка ќе се додели со примена на постапка Посебни услуги, кој ќе заврши со склучување на поединечни договори за образовни услуги со секој избран понудувач.

12.2. Во случај два или повеќе понудувачи да имаат исти бодови, повисок ранг ќе има оној кој прв ја поднел понудата во архивата на договорниот орган.

13. Известување за доделување на договорот за јавна набавка

Избраниот најповолен економски оператор ќе биде известен во писмена форма дека неговата понуда е прифатена, најдоцна во рок од 3 дена од донесувањето на одлуката за избор на најповољна понуда. Во исто време, и сите други економски оператори ќе бидат известени за резултатите од тендерот, одлуката кој е најповолен економски оператор како и за причините за неизбор на нивната понуда. Економските оператори што учествувале во постапката имаат право на увид во извештајот од спроведената постапка.

14. Правна заштита

Секој понудувач кој има правен интерес за добивање на договорот за јавна набавка и кој претрпел или би можел да претрпи штета од евентуално прекршување на одредбите од овој закон, може да бара правна заштита против одлуките, дејствијата и пропуштањата за преземање дејствија од страна на договорниот орган во постапката за доделување на договор за јавна набавка, во согласност со условите и постапката предвидени со Законот за јавните набавки.

15. Завршување на постапката за доделување на договор за јавна набавка

Постапката за доделување на договор за јавна набавка завршува на денот на конечноста на одлуката за избор или за поништување на постапката.

16. Образложение за оправданоста на причините поради кои не се користи е-аукција

Поради тоа што како критериум за доделување на договор за јавна набака е квалитетот на едукаторите, а цената на надоместокот е утврдена од Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурувањето (согласно Законот за супервизија на осигурување) не е можно да се изврши процес на позитивно наддавање односно постапката да заврши со е-аукција.

**Техничка спецификација за
ОБРАЗОВНИ УСЛУГИ ЗА ОБУКА ЗА ЗАСТАПНИЦИ И БРОКЕРИ**

Обврски на избраните едукатори:

Предавачите (едукаторите) имаат обврска да реализираат обука (предавање) по предметот за кој се избрани од страна на Агенцијата согласно Наставната програма за полагање на стручниот испит. Предавачите (едукаторите) имаат обврска да реализираат обука (предавање) според Распоред утврден од страна на Агенцијата. Обуката може да се спроведе со физичко присуство на предавачите (едукатори) и кандидатите или он-лајн со користење на соодветна платформа. Начинот на спроведување на обуката, пред почетокот на обуката го утврдува Агенцијата.

Предавачите (едукаторите) имаат обврска да подготват прашање и негови одговори, подготвен практичен пример и прашање кое произлегува од практичниот пример и негови одговори за стручниот испит за вршење на осигурително брокерски работи/стручниот испит за вршење на работи на застапување во осигурување и нивен внес во единствениот електронскиот систем за полагање на стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи/стручниот испит за вршење на работи на застапување во осигурување.

ДЕЛ 1 Образовни услуги при обука за застапници за модули од Наставна програма за полагање на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување

Едукатор за Модул 1: Основи на управување со ризик и осигурување (3 наставни часа)
Едукатор за Модул 2: Законска регулатива од областа на осигурување (3 наставни часа)
Едукатор за Модул 3: Трговско и облигационо право (3 наставни часа)
Едукатор за Модул 4: Застапување во осигурување и етички кодекс (3 наставни часа)
Едукатор за Модул 5: Осигурување на живот (3 наставни часа)
Едукатор за Модул 6: Неживотно осигурување (3 наставни часа)

ДЕЛ 2 Образовни услуги при обука на брокери за модули од Наставната програма за полагање на стручен испит за вршење осигурително брокерски работи

Едукатор за Модул 1: Основи на управување со ризик и осигурување (3 наставни часа)
Едукатор за Модул 2: Законска регулатива од областа на осигурување (3 наставни часа)
Едукатор за Модул 3: Трговско и облигационо право (3 наставни часа)
Едукатор за Модул 4: Посредување во осигурување и етички кодекс (3 наставни часа)
Едукатор за Модул 5: Осигурување на живот (3 наставни часа)
Едукатор за Модул 6: Неживотно осигурување (3 наставни часа)
Едукатор за Модул 7: Финансиски аспекти на работењето (3 наставни часа)
Едукатор за Модул 8: Снимање на ризик и посредување при реализације на штети (3 наставни часа)
Едукатор за Модул 9: Реосигурување (3 наставни часа)

Индикативен распоред за обука за застапници и брокери 2021-2023

Предмети	Период	I испит	II испит
Основи на управување со ризик и осигурување	декември 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023
Законска регулатива од областа на осигурувањето	декември 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023
Трговско и облигационо право	декември 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023
Посредување и етички кодекс	декември 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023
Осигурување на живот	декември 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023
Неживотно осигурување	декември 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023
Финансиски аспекти на работењето	декември 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023

			2022/2023
Снимање на ризик и посредување при реализацирање на штети	декември 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023
Реосигурување	декември 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023
Застапување во осигурување и етички кодекс	декември 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023	јануари 2021 март 2022/2023 септември 2022/2023

*Договорниот орган го задржува правото за измена на датумите во распоредот за спроведување на обуки за застапници и брокери и за истите навремено обучувачите ќе бидат известени.

**НАСТАВНА ПРОГРАМА ЗА ПОЛАГАЊЕ НА СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ВРШЕЊЕ ОСИГУРИТЕЛНО
БРОКЕРСКИ РАБОТИ**

СОДРЖИНА:

I. МОДУЛ 1: ОСНОВИ НА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК И ОСИГУРУВАЊЕ.....	12
II. МОДУЛ 2: ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА ОД ОБЛАСТА НА ОСИГУРУВАЊЕТО.....	12
III. МОДУЛ 3: ТРГОВСКО И ОБЛИГАЦИОНО ПРАВО	13
IV. МОДУЛ 4: ПОСРЕДУВАЊЕ И ЕТИЧКИ КОДЕКС	14
V. МОДУЛ 5: ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ.....	15
VI. МОДУЛ 6: НЕЖИВОТНО ОСИГУРУВАЊЕ	16
VII. МОДУЛ 7: ФИНАНСИСКИ АСПЕКТИ НА РАБОТЕЊЕТО.....	17
VIII. МОДУЛ 8: СНИМАЊЕ НА РИЗИК И ПОСРЕДУВАЊЕ ПРИ РЕАЛИЗИРАЊЕ НА ШТЕТИ	18
IX. МОДУЛ 9: РЕОСИГУРУВАЊЕ	18
X. МЕТОДОЛОГИЈА НА ОБУКА	19
XI. МЕТОДОЛОГИЈА НА ПОЛАГАЊЕ НА ИСПИТ	19

Наставната програма за полагање на стручен испит за вршење осигурително брокерски работи содржи 9 подрачја – модули и тоа:

I. МОДУЛ 1: ОСНОВИ НА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК И ОСИГУРУВАЊЕ

II.1 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ:

- 1. Поим и дефиниција на ризикот**
- 2. Степен на ризик**
  - 2.1. Разликување на поимите ризик, опасност и хазард
  - 2.2. Класификација на ризикот
  - 2.3. Методи за справување со ризикот
- 3. Природата и функционирањето на осигурувањето**
  - 3.1. Осигурување дефинирано од гледна точка на поединецот
  - 3.2. Намалување на ризикот со здружување
- 4. Елементи на осигурлив ризик**
- 5. Функции на осигурителите**
  - 5.1. Пресметување на тарифата
  - 5.2. „Производство“
  - 5.3. Преземање ризик
  - 5.4. Процена на штети
  - 5.5. Функцијата инвестирање

II.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ: 3 наставни часа.

[3 ЛИТЕРАТУРА] Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

II. МОДУЛ 2: ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА ОД ОБЛАСТА НА ОСИГУРУВАЊЕТО

II.4 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ:

- 1. Основни законски одредби за осигурувањето**
  - 1.1. Право на осигурување
  - 1.2. Друштва за осигурување
  - 1.3. Работи на осигурување и работи на реосигурување
  - 1.4. Класи на осигурување
  - 1.5. Активности на друштвата за осигурување
  - 1.6. Вршење работи на осигурување
- 2. Друштво за осигурување**
  - 2.1. Акционери на друштво за осигурување
  - 2.2. Акционерски капитал
  - 2.3. Учество и квалификувано учество
- 3. Орган на управување и надзорен орган на друштвото за осигурување**

3.1. Услови за вршење на функција член на органот на управување во друштвото за осигурување

3.2. Согласност за вршење на функција член на орган на управување 48

3.3. Одговорности на членовите на органот на управување на друштвото за осигурување

3.4. Известување до надзорниот орган

3.5. Повлекување на согласност за вршење на функција член на орган на управување

3.6. Надлежности на надзорниот орган во друштвото за осигурување

4. Услови на полиси и известувања на осигурениците

4.1. Договори за осигурување и општи услови на полиси

4.2. Известување на осигурениците при склучување на договори за осигурување

4.3. Известување на осигурениците во текот на периодот на важење на договорот за осигурување

5. Општи одредби за управување со ризик

6. Агенција за супервизија на осигурувањето

6.1. Статус на Агенцијата за супервизија на осигурувањето

6.2. Надлежности на Агенцијата за супервизија на осигурување

6.3. Статут на Агенцијата

6.4. Орган на Агенцијата за супервизија на осигурување

6.5. Надлежности на Советот на експерти

7. Мерки на супервизија

7.1. Отстранување на незаконитостите и наредба за отстранување на незаконитостите

7.2. Супервизија на други субјекти

7.3. Постапка за донесување решенија од страна на Агенцијата за супервизија на осигурува

8. Казнени одредби

II.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ: 3 наставни часа.

II.3 ЛИТЕРАТУРА: Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

III. МОДУЛ 3: ТРГОВСКО И ОБЛИГАЦИОНО ПРАВО

III.1 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ:

ЗАКОН ЗА ТРГОВСКИТЕ ДРУШТВА - ЗТД

1. Трговец според дејноста

1.1. Трговец-поединец

2. Заеднички одредби за трговските друштва

2.1. Основна главнина, удели и акции, содружници и акционери

2.2. Договор за друштвото, односно статут на друштвото

2.3. Друштвото како правно лице

2.4. Подружница

3. Форми на трговски друштва

3.1. Јавно трговско друштво - ЈТД

3.2. Командитно друштво

3.3. Друштво со ограничена одговорност - ДОО

- 3.4. Акционерско друштво – АД
- 3.5. Командитно друштво со акции
- 4. Водење на сметководството во трговските друштва
- 5. Годишна сметка и финансиски извештаи
- 6. ЗАКОН ЗА ОБЛИГАЦИОНИ ОДНОСИ - Склучување на договорот за осигурување
  - 6.1. Правна природа на договорот за осигурување
- 7. Предмет на договорот за осигурување
- 8. Склучување на договорот за осигурување
  - 8.1. Понуда за склучување на договор за осигурување
  - 8.2. Време на склучување на договорот за осигурување
  - 8.3. Место на склучување на договорот за осигурување
- 9. Полиса на осигурувањето
- 10. Листа на покритието
- 11. Што треба да содржи договорот за осигурување
- 12. Права и обврски на договорните страни кај договорот за осигурување
  - 12.1. Обврски на осигурувачот
- 13. Обврски на осигуреникот, односно на договорачот на осигурувањето
  - 13.1. Обврски на осигуреникот во моментот на склучувањето на договорот
- 14. Застареност кај договорите за осигурување
- 15. Осигурителни измами
  - 15.1. Осигурителни деликли
  - 15.2. Општо за измамите во осигурувањето
  - 15.3. Видови измами во осигурувањето
  - 15.4. Индикатори на сомнителни трансакции во друштвата за осигурување
  - 15.5. Осигурителни кривични дела
- 16. Некои видови осигурителни измами
  - 16.1. Поморски измами
  - 16.2. Измами со надосигурување
  - 16.3. Измами кај сообраќайните незгоди
  - 16.4. Измами во осигурувањето имот
  - 16.5. Измами кај животното осигурување
  - 16.6. Измами во осигурувањето на моторни возила
  - 16.7. Измами со „кражби“ на автомобили

III.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ: 3 наставни часа.

III.3 ЛИТЕРАТУРА: Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

— IV. МОДУЛ 4: ПОСРЕДУВАЊЕ И ЕТИЧКИ КОДЕКС

IV.1 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ:

- Застапување во осигурувањето
- Осигурително брокерски работи
- 1. Организација на дистрибуцијата во осигурувањето
- 2. Традиционални канали на дистрибуција
  - 2.1. Директен канал на дистрибуција
  - 2.2. Дистрибутивен канал преку застапници во осигурувањето - агенти
  - 2.3. Дистрибутивен канал преку осигурителни брокери

3. Појава на нови дистрибутивни канали
  - 3.1. Банкоосигурување
  - 3.2. Интернет-дистрибуција
4. Управување и односи во каналите на дистрибуција
5. Законски определби кои го регулираат брокерското работење
6. Етика и кодекси на однесување во осигурувањето

IV.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ: 3 наставни часа.

IV.3 ЛИТЕРАТУРА: Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

V. МОДУЛ 5: ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ

V.1 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ:

1. Суштина и видови на осигурувањето на живот
  - 1.1. Осигурување на живот - поим и улога
  - 1.2. Основни карактеристики на осигурување на живот
  - 1.3. Техничка основа на осигурување на живот
  - 1.4. Премија - ризико и штедна премија
2. Детерминанти на осигурување на живот
  - 2.1. Висината на националниот доход 170
  - 2.2. Развиеност на социјалното осигурување
  - 2.3. Монетарна стабилност
  - 2.4. Други детерминанти
  - 2.5. Склучување договор за осигурување
  - 2.6. Начин на договорање на осигурувањето
  - 2.7. Способност за осигурување
  - 2.8. Траење на осигурувањето
3. Видови на осигурување на живот
  - 3.1. Доживотно осигурување во случај на смрт
  - 3.2. Осигурување во случај на смрт – ризико осигурување
  - 3.3. Осигурување на капитал во случај на доживување
  - 3.4. Мешовито осигурување (во случај на смрт и доживување)
  - 3.5. Осигурување на живот на одреден рок (terme fixe)
  - 3.6. Осигурување на лична рента
  - 3.7. Кредитно осигурување на живот
  - 3.8. Пресметка на премија
4. Параметри кои влијаат на производите на осигурувањето на живот
  - 4.1. Притисок на нов производ
  - 4.2. Смртност
  - 4.3. Откажувања
  - 4.4. Откупни вредности
  - 4.5. Капитализација и промена на договорот
  - 4.6. Опции и гаранции
5. Математички резерви
  - 5.1. Дефиниција

V.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ: 3 наставни часа.

УЗ ЛИТЕРАТУРА: Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

— VI. МОДУЛ 6: НЕЖИВОТНО ОСИГУРУВАЊЕ

VI.1 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ:

1. Осигурување од последици од несреќен случај-незгода
2. Здравствено осигурување
  - 2.1. Осигурување на критични болести
3. Осигурување на моторни возила, шински возила, воздухоплови и пловни објекти (каско) 200
4. Осигурување на стока во транспорт (карго) 2

  - 4.1. Пријава за осигурување
  - 4.2. Полиса за осигурување
  - 4.3. Осигурен предмет
  - 4.4. Транспортни ризици
  - 4.5. Осигурено патување
  - 4.6. Осигурено време
  - 4.7. Штети
  - 4.8. Ограничивање на одговорноста на осигурителот во однос на штети

5. Осигурување на имот од пожар и некои други опасности
6. Други осигурувања на имот
  - 6.1. Осигурување од земјотрес
  - 6.2. Осигурување на домаќинства
  - 6.3. Осигурување на градби и монтажа
7. Осигурување на сопствениците на моторни возила од одговорност за штети предизвикани на трети лица
  - 7.1. Комисија за осигурување од автомобилска одговорност
  - 7.2. Договор за осигурување од автомобилска одговорност
  - 7.3. Незгоди надвор од територијата на Република Македонија
  - 7.4. Незгоди на територија на Република Македонија
8. Осигурување на сопствениците на воздухоплови од одговорност за штети предизвикани на трети лица
  - 8.1. Договор за осигурување на сопствениците на воздухоплови од одговорност за штети предизвикани на трети лица
9. Осигурување на сопствениците на бродови, основно чамци на моторен погон од одговорност за штети предизвикани на трети лица
  - 9.1. Договор за осигурување на сопственик на брод, основно чамец на моторен погон од одговорност за штети причинети на трети лица
  - 9.2. Странски бродови, основно чамци на моторен погон
10. Осигурување од одговорност
  - 10.1. Одговорноста како поим во составот на осигурувањето
  - 10.2. Предмет на осигурување
  - 10.3. Осигурени опасности
  - 10.4. Сума на осигурување
11. Кредитно осигурување
  - 11.1. Поделба на кредитното осигурување
  - 11.2. Видови кредитни ризици
  - 11.3. Штети кај кредитно осигурување

- 11.4. Политика и постапка за осигурување на извоз од комерцијални и некомерцијални ризици
- 11.5. Постапка за исплата на штети
- 12. Осигурување на финансиски загуби (шомажно осигурување)**
  - 12.1. Информации потребни за договорање на осигурувањето
  - 12.2. Бруто-добривка
  - 12.3. Пресметување на трошоците за производство
  - 12.4. Анализа на трошоците како предмет на осигурување
  - 12.5. Залихи од претходниот пресметан период
  - 12.6. Осигурување
  - 12.7. Трошоци за одржување на објектот и опремата
  - 12.8. Амортизација на објектите и опремата
  - 12.9. Гориво и енергија
  - 12.10. Плати на директорите
  - 12.11. Придонеси за пензиско осигурување
  - 12.12. Трошоци за транспорт и пакување
  - 12.13. Плати, осигурување, издвојувања за пензиско осигурување
  - 12.14. Телефон, поштенски трошоци, наем на канцелариска опрема
  - 12.15. Трошоци за возила и патни трошоци
- 13. Осигурување на правна заштита**
- 14. Осигурување на туристичка помош**
- 15. Осигурување од последици на несреќен случај-незгода**

VII.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ: 3 наставни часа.

VII.3 ЛИТЕРАТУРА: Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

VII. МОДУЛ 7: ФИНАНСИСКИ АСПЕКТИ НА РАБОТЕЊЕТО

VII.1 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ:

- 1. Финансиски пазари**
  - 1.1. Функции на финансиските пазари
  - 1.2. Видови финансиски пазари
  - 1.3. Инструменти на пазарот на пари
  - 1.4. Пазар на обврзници
  - 1.5. Пазар на акции
- 2. Управување со ризик**
  - 2.1. Капитал на друштвото за осигурување
  - 2.2. Технички резерви и вложување на средствата од техничките резерви
  - 2.3. Управување со ликвидност

VII.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ: 3 наставни часа.

VII.3 ЛИТЕРАТУРА: Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

— VIII. МОДУЛ 8: СНИМАЊЕ НА РИЗИК И ПОСРЕДУВАЊЕ ПРИ РЕАЛИЗИРАЊЕ НА ШТЕТИ

VIII.1 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ:

1. Осигурување на имот

- 1.1. Класа на заштитни мерки
- 1.2 Градежна категорија
- 1.3. Предмет на осигурување
- 1.4. Премија за осигурување

2. Некои дефиниции за ризик

- 2.1. Научна дефиниција (концепт) на ризик
- 2.2. Оцена на ризик
- 2.3. Методи на процена на ризик
- 2.4. Единствен ризик кај осигурување од пожар
- 2.5. Одвоен ризик кај осигурување пожар
- 2.6. Последици од неточно утврдување на околностите на ризикот

3. Улогата на посредниците во осигурувањето и реосигурувањето – осигурителни брокери

- 3.1. Елементи за одредување на totalни и делумни штети

VIII.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ: 3 наставни часа.

VIII.3 ЛИТЕРАТУРА: Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

— IX. МОДУЛ 9: РЕОСИГУРУВАЊЕ

IX.1 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ:

1. Поим за реосигурување
2. Карактерот на реосигурителните договори
3. Регулирање на правата и обврските во договорот за реосигурување
4. Постигнување на просторна дисперзија на ризикот
5. Поделба на реосигурувањето
  - 5.1 Активно реосигурување
  - 5.2 Пасивно реосигурување
6. Организација на реосигурувањето
  - 6.1. Механизми на реосигурувањето
  - 6.2. Основна документација во реосигурувањето
  - 6.3. Примена на клаузули во договорите за реосигурување
7. Договори за реосигурување
  - 7.1. Типови договори за реосигурување
  - 7.2. Квотно реосигурување
  - 7.3. Начин на пресметка на премија за реосигурување
  - 7.4. Ексцедентно реосигурување
  - 7.5. Лимит на ексцедентниот договор за реосигурување
  - 7.6. Недостатоци на ексцедентниот договор за реосигурување
  - 7.7. Поединечни (факултативни) договори
  - 7.8. Рамковни (генерални) договори за реосигурување

- 7.9. Опциони договори за реосигурување
- 8. Непропорционални договори за реосигурување
  - 8.1. Договор за реосигурување на вишок на штети
  - 8.2. Договор за реосигурување врз основа на вишок на загуби („stop loss“)
- 9. Премија за реосигурување
  - 9.1. Минимална и депозитна премија за реосигурување
  - 9.2. Депозитна премија (ДП) за реосигурување
  - 9.3. Фиксна премија
  - 9.4. Табели за максимално покритие

IХ.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ: 3 наставни часа.

IХ.3 ЛИТЕРАТУРА: Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

X. МЕТОДОЛОГИЈА НА ОБУКА

Обуката за подготвка за полагање на стручниот испит за вршење осигурително брокерки работи се состои од предавања по одделни модули и презентација во power point, согласно Прирачникот за подготвување на стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

XI. МЕТОДОЛОГИЈА НА ПОЛАГАЊЕ НА ИСПИТ

Стручниот испит за вршење осигурително брокерски работи се состои од два дела:

- 1) Прв дел (теоретски дел) со кој се проведува теоретското знаење на кандидатите
- 2) Втор дел (практичен пример) со кој се проверува способноста за примена на законите во практиката.

Првиот и вториот дел од стручниот испит за вршење осигурително брокерски работи се полагаат по сите подрачја – модули утврдени во Наставната програма за полагање на стручен испит за вршење осигурително брокерски работи

Првиот (теоретски) дел од стручниот испит за вршење осигурително брокерски работи се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број на прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

Првиот (теоретски) дел од стручниот испит за вршење осигурително брокерски работи содржи вкупно 45 прашања, односно по 5 прашања за секој од предметите од кои се состои Првиот дел на стручниот испит за вршење осигурително брокерски работи. Секое прашање се состои од 5 понудени опции за заокружување, од кои една опција е точна, две се слични и две не се точни. Секој точен одговор на прашање се бодува со 2 поена, сличните и неточните одговори не се бодуваат.

Кандидатот го положил првиот (теоретски) дел од стручниот испит за вршење осигурително брокерски работи доколку постигнал најмалку 70% од вкупниот број поени, односно доколку постигнал најмалку 63 поени.

Вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за вршење осигурително брокерски работи се полага во рок од најмалку 15 дена по успешно полагање на првиот (теоретски) дел од стручниот испит.

Вториот дел од стручниот испит за вршење осигурително брокерски работи се состои од:

- 1) Практичен пример
- 2) Прашања кои кандидатот треба да ги одговори врз основа на практичниот пример и/или
- 3) Задачи кои кандидатот треба да ги реши врз основа на практичниот пример.

Вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за вршење осигурително брокерски работи се полага писмено со проучување на 9 практични примери, по еден практичен пример од секој предмет. Секој практичен пример содржи 1 прашање со 5 понудени опции за заокружување, од кои една пцција е точна, две се слични и две не се точни. Секој точен одговор на прашање се бодува со 10 поени, сличните и неточните одговори не се бодуваат.

Кандидатот го положил вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за вршење осигурително брокерски работи доколку постигнал најмалку 70% од вкупниот број поени, односно доколку постигнал најмалку најмалку 63 поени.

**НАСТАВНА ПРОГРАМА ЗА ПОЛАГАЊЕ НА СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ВРШЕЊЕ РАБОТИ НА
ЗАСТАПУВАЊЕ ВО ОСИГУРУВАЊЕ**

СОДРЖИНА:

I. МОДУЛ 1: ОСНОВИ НА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК И ОСИГУРУВАЊЕ.....	22
II. МОДУЛ 2: ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА ОД ОБЛАСТА НА ОСИГУРУВАЊЕТО.....	22
III. МОДУЛ 3: ТРГОВСКО И ОБЛИГАЦИОНО ПРАВО	23
IV. МОДУЛ 4: ЗАСТАПУВАЊЕ ВО ОСИГУРУВАЊЕТО И ЕТИЧКИ КОДЕКС	24
V. МОДУЛ 5: ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ.....	25
VI. МОДУЛ 6: НЕЖИВОТНО ОСИГУРУВАЊЕ	25
VII. МЕТОДОЛОГИЈА НА ОБУКА	27
VIII. МЕТОДОЛОГИЈА НА ПОЛАГАЊЕ НА ИСПИТ	27

Наставната програма за полагање на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување содржи 6 подрачја – модули и тоа:

— **I. МОДУЛ 1: ОСНОВИ НА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК И ОСИГУРУВАЊЕ**

[I.1 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ]

1. Поим и дефиниција на ризикот
2. Степен на ризик
  - 2.1. Разликување на поимите ризик, опасност и хазард
  - 2.2. Класификација на ризикот
  - 2.3. Методи за справување со ризикот
3. Природата и функционирањето на осигурувањето
  - 3.1. Осигурување дефинирано од гледна точка на поединецот
  - 3.2. Намалување на ризикот со здружување
4. Елементи на осигурлив ризик
5. Функции на осигурителите
  - 5.1. Пресметување на тарифата
  - 5.2. „Производство“
  - 5.3. Преземање ризик
  - 5.4. Процена на штети
  - 5.5. Функцијата инвестирање

[I.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ]: 3 наставни часа.

[I.3 ЛИТЕРАТУРА]: Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на работи на застапување во осигурување (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

— **II. МОДУЛ 2: ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА ОД ОБЛАСТА НА ОСИГУРУВАЊЕТО**

[II.1 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ]

1. Основни законски одредби за осигурувањето
  - 1.1. Право на осигурување
  - 1.2. Друштва за осигурување
  - 1.3. Работи на осигурување и работи на реосигурување
  - 1.4. Класи на осигурување
  - 1.5. Активности на друштвата за осигурување
  - 1.6. Вршење работи на осигурување
2. Друштво за осигурување
  - 2.1. Акционери на друштво за осигурување
  - 2.2. Акционерски капитал
  - 2.3. Учество и квалификувано учество
3. Орган на управување и надзорен орган на друштвото за осигурување
  - 3.1. Услови за вршење на функција член на органот на управување во друштвото за осигурување
  - 3.2. Согласност за вршење на функција член на орган на управување 48
  - 3.3. Одговорности на членовите на органот на управување на друштвото за осигурување
  - 3.4. Известување до надзорниот орган

3.5. Повлекување на согласност за вршење на функција член на орган на управување

3.6. Надлежности на надзорниот орган во друштвото за осигурување

4. Услови на полиси и известувања на осигурениците

4.1. Договори за осигурување и општи услови на полиси

4.2. Известување на осигурениците при склучување на договори за осигурување

4.3. Известување на осигурениците во текот на периодот на важење на договорот за осигурување

5. Општи одредби за управување со ризик

6. Агенција за супервизија на осигурувањето

6.1. Статус на Агенцијата за супервизија на осигурувањето

6.2. Надлежности на Агенцијата за супервизија на осигурување

6.3. Статут на Агенцијата

6.4. Орган на Агенцијата за супервизија на осигурување

6.5. Надлежности на Советот на експерти

7. Мерки на супервизија

7.1. Отстранување на незаконитостите и наредба за отстранување на незаконитостите

7.2. Супервизија на други субјекти

7.3. Постапка за донесување решенија од страна на Агенцијата за супервизија на осигурува

8. Казнени одредби

II.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ: 3 наставни часа.

II.3 ЛИТЕРАТУРА: Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на работи на застапување во осигурување (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

– III. МОДУЛ 3: ТРГОВСКО И ОБЛИГАЦИОНО ПРАВО

III.1 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ:

ЗАКОН ЗА ТРГОВСКИТЕ ДРУШТВА - ЗТД

1. Трговец според дејноста

1.1. Трговец-поединец

2. Заеднички одредби за трговските друштва

2.1. Основна главнина, удели и акции, содружници и акционери

2.2. Договор за друштвото, односно статут на друштвото

2.3. Друштвото како правно лице

2.4. Подружница

3. Форми на трговски друштва

3.1. Јавно трговско друштво - ЈТД

3.2. Командитно друштво

3.3. Друштво со ограничена одговорност - ДОО

3.4. Акционерско друштво – АД

3.5. Командитно друштво со акции

4. Водење на сметководството во трговските друштва

5. Годишна сметка и финансиски извештаи

6. ЗАКОН ЗА ОБЛИГАЦИОНИ ОДНОСИ - Склучување на договорот за осигурување

6.1. Правна природа на договорот за осигурување

7. Предмет на договорот за осигурување

- 8. Склучување на договорот за осигурување**
  - 8.1. Понуда за склучување на договор за осигурување
  - 8.2. Време на склучување на договорот за осигурување
  - 8.3. Место на склучување на договорот за осигурување
- 9. Полиса на осигурувањето**
- 10. Листа на покритието**
- 11. Што треба да содржи договорот за осигурување**
- 12. Права и обврски на договорните страни кај договорот за осигурување**
  - 12.1. Обврски на осигурувачот
- 13. Обврски на осигуреникот, односно на договорачот на осигурувањето**
  - 13.1. Обврски на осигуреникот во моментот на склучувањето на договорот
- 14. Застареност кај договорите за осигурување**
- 15. Осигурителни измами**
  - 15.1. Осигурителни деликли
  - 15.2. Општо за измамите во осигурувањето
  - 15.3. Видови измами во осигурувањето
  - 15.4. Индикатори на сомнителни трансакции во друштвата за осигурување
  - 15.5. Осигурителни кривични дела
- 16. Некои видови осигурителни измами**
  - 16.1. Поморски измами
  - 16.2. Измами со надосигурување
  - 16.3. Измами кај сообраќайните незгоди
  - 16.4. Измами во осигурувањето имот
  - 16.5. Измами кај животното осигурување
  - 16.6. Измами во осигурувањето на моторни возила
  - 16.7. Измами со „кражби“ на автомобили

II.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ: 3 наставни часа.

III.3 ЛИТЕРАТУРА: Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на работи на застапување во осигурување (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

IV. МОДУЛ 4: ЗАСТАПУВАЊЕ ВО ОСИГУРУВАЊЕТО И ЕТИЧКИ КОДЕКС

IV.1 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ:

- 1. Организација на дистрибуцијата во осигурувањето**
- 2. Традиционални канали на дистрибуција**
  - 2.1. Директен канал на дистрибуција
  - 2.2. Дистрибутивен канал преку агенти
  - 2.3. Дистрибутивен канал преку брокери
- 3. Појава на нови дистрибутивни канали**
  - 3.1. Банкоосигурување
  - 3.2. Интернет дистрибуција
- 4. Управување и односи во каналите на дистрибуција**
- 5. Законски определби кои го регулираат застапништвото**
- 6. Етика и кодекси на однесување во осигурувањето**

IV.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ: 3 наставни часа.

IV.3 ЛИТЕРАТУРА: Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на работи на застапување во осигурување (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

— V. МОДУЛ 5: ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ

V.1 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ:

1. Суштина и видови на осигурувањето на живот

- 1.1. Осигурување на живот - поим и улога
- 1.2. Основни карактеристики на осигурување на живот
- 1.3. Техничка основа на осигурување на живот
- 1.4. Премија - ризико и штедна премија

2. Детерминанти на осигурување на живот

- 2.1. Висината на националниот доход 170
- 2.2. Развиеност на социјалното осигурување
- 2.3. Монетарна стабилност
- 2.4. Други детерминанти
- 2.5. Склучување договор за осигурување
- 2.6. Начин на договорање на осигурувањето
- 2.7. Способност за осигурување
- 2.8. Траење на осигурувањето

3. Видови на осигурување на живот

- 3.1. Доживотно осигурување во случај на смрт
- 3.2. Осигурување во случај на смрт – ризико осигурување
- 3.3. Осигурување на капитал во случај на доживување
- 3.4. Мешовито осигурување (во случај на смрт и доживување)
- 3.5. Осигурување на живот на одреден рок (terme fixe)
- 3.6. Осигурување на лична рента
- 3.7. Кредитно осигурување на живот
- 3.8. Пресметка на премија

4. Параметри кои влијаат на производите на осигурувањето на живот

- 4.1. Притисок на нов производ
- 4.2. Смртност
- 4.3. Откажувања
- 4.4. Откупни вредности
- 4.5. Капитализација и промена на договорот
- 4.6. Опции и гаранции

5. Математички резерви

- 5.1. Дефиниција

V.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ: 3 наставни часа.

V.3 ЛИТЕРАТУРА: Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на работи на застапување во осигурување (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

— VI. МОДУЛ 6: НЕЖИВОТНО ОСИГУРУВАЊЕ

VI.1 СОДРЖИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ:

1. Осигурување од последици од несреќен случај-незгода

- 2. Здравствено осигурување**
  - 2.1. Осигурување на критични болести
- 3. Осигурување на моторни возила, шински возила, воздухоплови и пловни објекти (каско) 200**
- 4. Осигурување на стока во транспорт (карго) 2**
  - 4.1. Пријава за осигурување
  - 4.2. Полиса за осигурување
  - 4.3. Осигурен предмет
  - 4.4. Транспортни ризици
  - 4.5. Осигурено патување
  - 4.6. Осигурено време
  - 4.7. Штети
  - 4.8. Ограничување на одговорноста на осигурителот во однос на штети
- 5. Осигурување на имот од пожар и некои други опасности**
- 6. Други осигурувања на имот**
  - 6.1. Осигурување од земјотрес
  - 6.2. Осигурување на домаќинства
  - 6.3. Осигурување на градби и монтажа
- 7. Осигурување на сопствениците на моторни возила од одговорност за штети предизвикани на трети лица**
  - 7.1. Комисија за осигурување од автомобилска одговорност
  - 7.2. Договор за осигурување од автомобилска одговорност
  - 7.3. Незгоди надвор од територијата на Република Македонија
  - 7.4. Незгоди на територија на Република Македонија
- 8. Осигурување на сопствениците на воздухоплови од одговорност за штети предизвикани на трети лица**
  - 8.1. Договор за осигурување на сопствениците на воздухоплови од одговорност за штети предизвикани на трети лица
- 9. Осигурување на сопствениците на бродови, основно чамци на моторен погон од одговорност за штети предизвикани на трети лица**
  - 9.1. Договор за осигурување на сопственик на брод, основно чамец на моторен погон од одговорност за штети причинети на трети лица
  - 9.2. Странски бродови, основно чамци на моторен погон
- 10. Осигурување од одговорност**
  - 10.1. Одговорноста како поим во составот на осигурувањето
  - 10.2. Предмет на осигурување
  - 10.3. Осигурени опасности
  - 10.4. Сума на осигурување
- 11. Кредитно осигурување**
  - 11.1. Поделба на кредитното осигурување
  - 11.2. Видови кредитни ризици
  - 11.3. Штети кај кредитно осигурување
  - 11.4. Политика и постапка за осигурување на извоз од комерцијални и некомерцијални ризици
  - 11.5. Постапка за исплата на штети
- 12. Осигурување на финансиски загуби (шомажно осигурување)**
  - 12.1. Информации потребни за договорање на осигурувањето
  - 12.2. Бруто-добивка
  - 12.3. Пресметување на трошоците за производство
  - 12.4. Анализа на трошоците како предмет на осигурување
  - 12.5. Залихи од претходниот пресметан период

- 12.6. Осигурување
  - 12.7. Трошоци за одржување на објектот и опремата
  - 12.8. Амортизација на објектите и опремата
  - 12.9. Гориво и енергија
  - 12.10. Плати на директорите
  - 12.11. Придонеси за пензиско осигурување
  - 12.12. Трошоци за транспорт и пакување
  - 12.13. Плати, осигурување, издвојувања за пензиско осигурување
  - 12.14. Телефон, поштенски трошоци, наем на канцелариска опрема
  - 12.15. Трошоци за возила и патни трошоци
- 13. Осигурување на правна заштита
  - 14. Осигурување на туристичка помош
  - 15. Осигурување од последици на несрекен случај-незгода

VI.2 ФОНД НА НАСТАВНИ ЧАСОВИ ЗА ПРЕДМЕТНИОТ МОДУЛ: 3 наставни часа.

VI.3 ЛИТЕРАТУРА: Прирачник за подготвување стручен испит за вршење на работи на застапување во осигурување (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

— VII. МЕТОДОЛОГИЈА НА ОБУКА

Обуката за подготовка за полагање на стручниот испит за вршење на работи на застапување во осигурувањето се состои од предавања по одделни модули и презентација во power point, согласно Прирачникот за подготвување стручен испит за вршење на работи на застапување во осигурување (Издавач: Агенција за супервизија на осигурување, издание 2014 година).

— VIII. МЕТОДОЛОГИЈА НА ПОЛАГАЊЕ НА ИСПИТ

Стручниот испит за вршење на работи на застапување во осигурување се состои од два дела:

- 3) Прв дел (теоретски дел) со кој се проведува теоретското знаење на кандидатите
- 4) Втор дел (практичен пример) со кој се проверува способноста за примена на законите во практиката.

Првиот и вториот дел од стручниот испит за вршење работи на застапување во осигурување се полагаат по сите подрачја – модули утврдени во Наставната програма за полагање на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување.

Првиот (теоретски) дел од стручниот испит за вршење работи на застапување во осигурување се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број на прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

Првиот (теоретски) дел од стручниот испит за вршење работи на застапување во осигурување содржи вкупно 30 прашања односно по 5 прашања по секој од подрачјата - модулите од кои се состои Првиот дел на стручниот испит за застапник.

Секое прашање се состои од 5 понудени опции за заокружување од кои една опција е точна, две се слични и две не се точни. Секој точен одговор на прашање се бодува со 1 (еден) бод, сличните и неточните одговори не се бодуваат.

Кандидатот го положил првиот (теоретски) дел од стручниот испит за вршење работи на застапување во осигурување доколку освоил минимум 70% од вкупниот број бодови односно доколку освоил минимум 21 бод.

Вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за вршење работи на застапување во осигурување се полага во рок од најмалку 15 дена по успешно полагање на првиот (теоретски) дел од стручниот испит.

Вториот дел од стручниот испит за вршење работи на застапување во осигурување се состои од:

- 1) Практичен пример
- 2) Прашања кои кандидатот треба да ги одговори врз основа на практичен пример и/или
- 3) Задачи кои кандидатот треба да ги реши врз основа на практичен пример.

Вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за вршење работи на застапување во осигурување се полага писмено со проучување на 6 практични примери, по еден практичен пример од секој предмет. Секој практичен пример содржи 1 прашање со 5 понудени опции за заокружување од кои една опција е точна, две се слични и две не се точни. Секој точен одговор на прашање се бодува со 5 (пет) бода, сличните и неточните одговори одговори не се бодуваат.

Кандидатот го положил вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за вршење работи на застапување во осигурување доколку освоил минимум 70% од вкупниот број бодови односно доколку освоил минимум 21 бод.

Прилог 1 – Образец на понуда

Врз основа на огласот број 05-632/1 од 04.11.2021 објавен од страна на Агенција за супервизија на осигурување, за доделување на договор за јавна набавка на услуги ОБРАЗОВНИ УСЛУГИ ПРИ ОБУКА ЗА ЗАСТАПНИЦИ И БРОКЕРИ во постапка со барање за прибирање на понуди со објавување на оглас (други огласи) постапка согласно член 121 и на тендерската документација која ја подигнав од договорниот орган, ја поднесувам следнава

ПОНУДА

Дел I – Информации за понудувачот

I.1. Име на понудувачот: _____

I.2. Контакт информации

- Адреса: _____
- Телефон: _____
- Е-пошта: _____
- Лице за контакт: _____

Дел II – Техничка понуда

II.1. Согласни сме да ги понудиме следниве услуги:

Образовни услуги при обука за застапници и брокери, за дел-ови (предмет-и)
од техничката спецификација.

Дел III. Нашата понуда се состои од следниве документи:

- Пополнет образец на понуда (прилог 1);
- Пополнет образец на изјава за сериозност на понудата (прилог 2)
- Документи од точките 6 и 7 од тендерската документација (прилог 3) и пополнета листа. Документите од наведените точки треба да бидат во копија, верна на оригиналот (нотарски заверени).

Дел IV.

- Нашата понуда важи за периодот утврден во тендерската документација, односно 120 дена од денот утврден како краен рок за поднесување на понудите
- Се согласуваме со начинот на плаќање и цената на услугата утврдени во тендерската документација.
- Ги прифаќаме начинот и рокот на извршување на услугата утврдени во тендерската документација.
- Со поднесување на оваа понуда, во целост ги прифаќаме условите предвидени во тендерската документација.

Место и датум

Одговорно лице

(потпис)

Прилог 2 – Изјава за сериозност на понудата

ИЗЈАВА

Јас, долупотпишаниот _____ [име и презиме], врз основа на член 101 став 1 од Законот за јавните набавки, а во својство на овластено лице на понудувачот _____, изјавувам дека во целост ја гарантирам содржината на понудата и дека понудата е валидна и правно обврзувачка за нас во сите нејзини делови до истекот на периодот на нејзината важност.

Исто така, изјавувам дека сум целосно свесен за последиците од прекршување на оваа изјава во случаите од член 101 став 7 од Законот за јавните набавки, што ќе доведе до издавање негативна референца од страна на договорниот орган против понудувачот во чие име и за чија сметка сум овластен да ја дадам оваа изјава.

Место и датум

Одговорно лице

_____
(потпис)

Прилог 3 – Листа на Документи од точките 6 и 7 од тендерската документација

- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----
- -----

(се внесуваат називите на документите по редоследот наведен во табелата за бодување во точките 6 и 7 од тендерската документација, користејќи онолку точки колу што се потребни)

Бараните документи се доставуваат по Прилог 3, подредени по гореопишаниот редослед.

